

□ Начало Карта на сайта
Контакти МИНИСТЕРСТВО Министър Кабинет Главен Секретар Структура Второстепенни разпоредители с бюджет Държавни предприятия История Кариери Декларации по ЗП
КОНПИ ПОЛИТИКИ Труд Заетост Пенсии Работа в чужбина Деца и семейства Социално включване Социално подпомагане Социални услуги Хора с увреждания Демографска политика Равни възможности Международна дейност Обществени обсъждания ДОКУМЕНТИ Закони Наредби Правилници Постановления Решения Класификации Проекти на нормативни актове Стратегии Стратегическо планиране Ежегодни цели на МТСП по член 33а от Закона за администрацията Програмен бюджет на МТСП и отчети Отчети на Сметната палата СЕБРА Държавни предприятия Други АДМИНИСТРАТИВНО ОБСЛУЖВАНЕ ПРОФИЛ НА КУПУВАЧА Процедури след 01 април 2015 г. Процедури от 1 октомври 2014 г. – 01 април 2015 г. ВЪПРОСИ И ОТГОВОРИ Въпроси и отговори Често задавани въпроси Митове и факти ПРЕСЦЕНТЪР БЛОГ Оценка на риска на работното място Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ) в предприятията Инструктаж и обучение на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд Оценка на риска на работното място Комитети и групи по условия на труд в предприятията Лични предпазни средства и безплатно работно/униформено облекло Защита при работа при специфични условия и рискове Защита при работа с видеодисплеи Трудово-медицинско обслужване на работниците и служителите Контрол на условията на труд и административно-наказателна отговорност Оценка на риска на работното място

Оценката на риска е внимателно изследвана на всички аспекти на работата, за да се установи какво може да причини нараняване, заболяване или вреда, както и преценка дали опасността може да бъде премахната, а ако не – какви предпазни мерки трябва да бъдат предприети за отстраняване, намаляване и контролиране на риска. Правната уредба за оценка на риска в българското законодателство се съдържа в Закона за здравословни и безопасни условия на труд и в Наредба № 5 от 11.05.1999 г. за реда, начина и периодичността на извършване на оценка на риска (ДВ, бр. 47 от 21.05.1999 г.). Цитираните и други важни нормативни актове в областта на здравословните и безопасни условия на труд можете да намерите в рубриката „Документи“ на сайта на МТСП. □ Съгласно законодателството, работодателят е длъжен: - да направи оценка на риска, която да обхваща работното оборудване, помещенията, работните места, организацията на труда, използването на суровини и материали и другите аспекти на работната среда и работните процеси, които представляват опасност или имат значение за безопасността и здравето при работа; - да отчита специфичните опасности за работещите, които се нуждаят от специална закрила, включително и тези с ограничена работоспособност; - да планира подходящи мерки за предотвратяване на риска в съответствие с направената оценка, а когато това не е възможно, да осигури защитата както на работещите, така и на всички други лица, които биха могли да бъдат засегнати от установените при оценката на риска опасности; - да създаде необходимата организация за изпълнението на планираните мерки, както и да осъществява ефективно наблюдение и контрол за извършване на работата от работещите без риск за здравето и безопасността; - да предприеме необходимите мерки за координация на действията по осигуряване на здравето и безопасността, когато на даден обект или работна площадка се извършват работи или дейности от работници или служители на други работодатели. Оценяването на риска се извършва от работодателя. При оценяването на риска участват служби по трудовомедицина, органите за безопасност и здраве и други специалисти от предприятията, като при необходимост работодателят привлича и други външни организации и специалисти. Степента на детайлизиране на оценката зависи от вида и естеството на опасностите, както и от възможните последици и броя на изложените на опасност лица. Тъй като целта на оценката на риска е да се постигне сигурност, че никой няма да бъде наранен или да получи увреждане на здравето в резултат на работата си, е необходимо тя да се индивидуализира към конкретните работни места и да се извършва със задължителното участие на работещите. Участието на работещите в планирането на мерките гарантира тяхното участие в последващото им изпълнение и в спазването на правилата за БЗР. □ Документирането на оценката на риска е друго важно законово изискване. От една страна чрез документирането се осигурява, важната информация относно условията на труд да е на разположение на всички заинтересовани страни в предприятието и гарантира ангажираността на ръководството и на работещите с изпълнението на мерките, а от друга – демонстрира пред заинтересованите и компетентни органи и лица, че осигуряването на БЗР в предприятието е в съответствие с изискванията на законодателството. Независимо от използвания подход или методика, принципно, оценката на риска е един петстадийен процес, състоящ се от следните стъпки: 1. Разделяне работата на ясно определени категории, които ще са обект на оценката; 2. Откриване на опасностите; 3. Преценка на риска; 4. Изготвяне на план за контрол над рисковете; 5. Преглеждане и □ актуализиране на оценката на риска. □ Опасностите на работното място могат да са с източник, свързан с работната среда, работното оборудване, използваните суровини и материали, организацията и естеството на извършваната работа, изискванията към работещия при изпълнение на работните процедури и т.н. В тази връзка рисковете могат да се групират в различни категории, като най-често идентифицираните рискове, които не трябва да се пропуснат при оценката са: - в работната среда: осветление, микроклимат, вентилация, качество на въздуха в работното помещение и наличие на прах или вредни вещества в него; шум; източници на инфрачервена или йонизираща радиация; биологични агенти: бактерии, вируси, др. микроорганизми или техни токсини и др.; - в работните помещения: разположение на работните места и оборудването, проходи, настилки, маркировки на маршрути, ергономична организация на работните места и др.; - в работното оборудване и процеси: механични опасности, опасност от прекомерно нагreti или охладени повърхности, токов удар, пожар, експлозия, въздействие на вредни химични вещества, използвани като суровини или материали, наличие и работа с оборудване което е източник на локални или общи вибрации и др.; - в изискванията за изпълнение на работата: физическо натоварване - работна поза, монотонна работа, тежка физическа работа, работа с тежки товари и др, или нервно-психично натоварване – сложност или отговорност на изпълняваните задачи, срокове, зрително напрежение, необходимост от концентрация и вземане на решения, напр. при работа със сложна контролна апаратура и др. Важен елемент на оценката в

това отношение е и да се оцени адекватността на подготовката на работещия за изпълнение на работните му задължения и необходимостта от осигуряване на съответно обучение за безопасно изпълнение на работата; - в организацията на работата: съдържание и времетраене на работните цикли, работни смени, организация на работното време, осигуряване на адекватна подкрепа или супервизия, йерархична организация и ясно определени функции и връзки между отделните нива, стил на ръководство, работа с външни клиенти и др. организационни фактори, които биха могли да породят рискове, свързани със стрес или насилие. □ Оценката на риска е цикличен процес. Съгласно законодателството, оценката на риска се преразглежда, когато: 1. Настъпят промени, които могат да окажат влияние върху риска - въвеждане на нови производствени процеси, оборудване, продукти и материали, промяна на организацията на труда, нови сгради и помещения, реконструкция на съществуващи и др.; 2. След настъпили промени в нормативната уредба; 3. Оценката е направена на основата на данни и информация, станали невалидни или неподходящи; 4. Има условия оценката да бъде подобрена; 5. Прилаганите защитни и профилактични мерки са неефективни или неадекватни; 6. Резултатите от разследвания на злополуки, аварии, професионални заболявания и инциденти без злополуки налагат преразглеждане. В общия случай, периодичността на оценяване на риска се определя от работодателя в зависимост от установения риск и в съответствие с изискванията на нормативните актове (когато в нормативни актове са определени специфични изисквания по отношение на някои рискове или видове дейности). Освен по преценка на работодателя, преразглеждане на оценката се извършва и по предписание на контролните органи. □ Съгласно законодателството източници на информация за оценяване на риска са: 1. Нормативните разпоредби; 2. Българските и европейските стандарти, стандарти на ISO и IEC; 3. Анализи на производствени процеси и професионални дейности по отношение здравето и безопасността при работа; 4. Становища и оплаквания от работниците и служителите и/или техни представители и резултати от анкети с тях; 5. Данни, предоставяни от производители и доставчици на суровини, материали и оборудване; 6. Данни от проведени наблюдения и измервания на факторите на работната среда и на специфични показатели за безопасност на работни процеси, работно оборудване и работни места; 7. Данни за злополуки и за общата и професионална заболяемост на работниците и служителите; 8. Данни за аварии; 9. Данни от медицински наблюдения и изследвания; 10. Ръководства и други материали за съответната дейност; 11. Периодични издания и база данни относно здраве и безопасност при работа; 12. Информация, предоставяна от национални служби и институции, компетентни в областта на здравето и безопасността при работа; 13. Научна и техническа литература; 14. Всякаква друга информация, полезна за оценяване на риска. □ Съществува огромно разнообразие от ръководства за оценка на риска в различни отрасли/дейности, както и електронни инструменти за оценка на риска. Като само няколко от многобройните онлайн източници на информация в помощ на малките предприятия могат да бъдат посочени: □ - Рубриката „Документи“ на сайта на МТСП, където могат да бъдат намерени всички основни нормативни актове в областта на здравословните и безопасни условия на труд. □ - Сайтът на Европейската агенция по безопасност и здраве при работа. В рубрика „Инструменти и публикации“, както и рубриците, посветени на двугодишните общоевропейски информационни кампании на агенцията могат да бъдат открити редица информационни материали и практически инструменти. Във връзка с последната кампания на агенцията „Здравословни работни места – управлявай стреса!“ е публикувано онлайн „Е-ръководство за управление на стреса и психосоциалните рискове“ на български език. □ - Сайтът на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“, където са предоставени практически инструменти за оценка на риска, разработени по проект "Превенция за безопасност и здраве при работа" в над 30 икономически дейности □ EN ISO 9001:2015 "Административно обслужване на физически и юридически лица" ПОЛИТИКА ЗА ПОВЕРИТЕЛНОСТ НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ © 2014 Официална страница на Министерството на труда и социалната политика на Република България